

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XVI. De Amphilochio Iconii Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

abesset. Ubi vero de fuga ejus certior factus, ad opem ei ferendam adfuit, eumque relictis Imperii sui partibus ad partes suas confugientem vidit: Primum quidem animo illius curationem adhibuit, & extrinsecus in vectum impietatis expulit morbum, & adolescentem ad paternam pietatem revocavit. Deinde vero, cum bono animo eum esse jussisset, suscepta expeditione adversus tyrannum, Imperium adolescenti citra sanguinem restituit, tyrannum vero interfecit. Injuste enim se facturum existimavit, & inita cum Gratiano fœdera violaturum, nisi cædis pœnas ab interfectoibus exegisset.

CAP. XVI.

De Amphiloquio Iconii Episcopo.

POST hæc cum in Orientem reversus esset, accessit ad eum admirandus ille Amphiloquius, cujus jam antea mentionem feci, postcens ut Ariarum conventicula ex urbibus pellerentur. Verum Imperator hanc petitionem duriores esse ratus, nequaquam admisit. Tunc sapientissimus Amphiloquius, illico tacitus rem excogitavit memoratu dignissimam, ingressus enim denuo in palatium, cum Arcadium filium Imperatori adstantem vidisset, quem ille paulo ante Augustum renuntiaverat, ipsum quidem Imperatorem solito more salutavit; Filium vero honoris expertem dimisit. Imperator vero id ab Amphiloquio per oblivionem existimans factum, accedere eum jussit & filium osculari. Verum Amphiloquius sufficere honorem dixit quem ipsi exhibuisset. Quod indigne ferens Imperator, contemptum filii suam esse ajebat injuriam. Tum vero sapientissimus Amphiloquius facti sui causam aperuit, & contenta voce dixit: Vides Imperator te filii tui contumeliam ferre non posse, sed succensere iis, qui illi contumeliam faciunt. Crede igitur, DEUM quoque hujus universi eos averfari, qui Filium ipsius unigenitum blasphemant; eosque tanquam ingratos erga Servatorem ac bene de se meritum, odio habere. Re hoc modo intellecta Imperator, tum factum, tum dictum Amphiloquii admodum miratus, legem extemplo dedit, qua hereticorum conventicula vetabantur. Verum enim vero omnes communis homi-

ἐπέσειλεν. ἐπειδὴ ἤτην φυγὴν μεμαθηκώς ἐπὶ Πικερρίαν ἀφίκετο, ἔτι μὲν οὐκ ἔμελλεν ἀποδοῦναι τοῖς λοιποῖς βασιλείαν, εἰς ἣ τὴν αὐτῆς ἀποδοῦναι μὲν εἶδε, πρῶτον μὲν τῆ ψυχῇ τὴν θεοπείαν προσήνεγκεν, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς ἀσεβείας ἐξήλασε νόσον, καὶ εἰς τὴν πατρὸς δόξαν ἐπανήγαγεν. ἔπειτα τὸν πατέρα γνήσας, ἔπειτα τὸν τυραννὸς ἐσθλάσαν, ἀναμνησθὲν μὲν τῶν νέων τὴν βασιλείαν παρέδωκε, τοὺς δὲ τυραννοὺς ἐκείνην ἀδικεῖν ἵδὼν ὑπέλαβεν ἑαυτὸς πρὸς γραβατὸν γενησόμενος ἀποδοῦναι τὴν βασιλείαν, εἰ μὴ ποιῆν τὰς ἀπεκταγμένας ἐπιπέρας πρὸς αὐτὸ τῆς σφαγῆς.

Κεφ. 15.

Πρὸς ἀμφιλόχιον ἐπισκόπου ἰκονίου.

ΜΕΤὰ ἣ τὴν ἐκείθεν ἐπάνοδον, ἀφίκετο μὲν ἀμφιλόχιον ὁ θαυμαστός, πολλὰς ἐμνήσθη, ἀντιβολῶν τὰς τῶν αἰρετικῶν ἐν τῇ πόλει ἐξελαθῆναι συλλογὰς. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπνεύσεραν ὑπολαβὼν τὴν αἴτησιν, οὐκ ἐδέξατο. ὁ δὲ σοφιστὴς ἀμφιλόχιος ἀποδοῦναι στήλην μνήμης ἀξίαν ἐξέδρασε μηχανῆν. εἰσω γὰρ αὐτῆς τῶν βασιλείων χροῖον, καὶ παρεστῶτα τῶν βασιλέων τὸν υἱὸν ἀρκάδιον θεοσάμνον νεώσι ἣ ἐστὶ κεχειροτόμητο βασιλεὺς, αὐτὸν μὲν ἡπάσατο σιωπῆτος τὸν βασιλέα, ἀγροῦσον ἣ κατέλιπε τὸν υἱόν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπληροῦς ἡμινομίας τὸν ἀμφιλόχιον, πρὸς ἐλθεῖν καὶ φιλεῖν ἀποστάξας τὸν υἱόν, ἣ ἀποχρηῖναι ἔφη τὴν αὐτῆς πατρὸς ἀποδοῦναι τιμὴν. ὁ δὲ ἀναγνώστης, οὐκ ἔμελλεν ἐκείνην πατρὸς τὴν τῆ πατρὸς ἀτιμίαν τὴν καὶ λοιπὸν ὁ θεοφάτος ἀμφιλόχιος ἐκαλύπτῃ τὸν τῆ γενησόμενον σκοπὸν καὶ βοῶν ἔφη. ὁρᾷς ὦ βασιλεῦ, ὅπως ἐστὶς εἰς τὴν τῆ πατρὸς ἀτιμίαν, ἀλλὰ τοῖς ἐστὸν πατρὸς χαλεπαίνεις πικρῶς. τὸν σευθὸν δὴ ἐν, καὶ τὸν τῶ ὅλων θεὸν τὰς τῶ υἱὸν αὐτῆς τὸν μονογενῆ βλασφημίας ἔμελλεν ἀποδοῦναι, καὶ ὡς ἀχαιεῖς ἀπὸ τὸν σῶν καὶ ἀνεργέτην γενησόμενος μισῶν. ἔπειτα εἰς ὁ βασιλεὺς, καὶ ἔπειτα τὸν ἀποδοῦναι τῆ εἰρημνία θαυμαστός, νόμον διδύς ἐστὶν ἔπειτα, τὰς τῶ ἀρετικῶν συλλογὰς καλυπτοῦσιν, ἀλλὰ γὰρ ἐξ ἀρκάδιον πάσας διαφυγῆν τὰ κινῶν

ἢ ἀνθρώπων πολεμίας τὰς ἀρκυς. πολλὰ
 κίς γάρ τις διαδραῖς τῆς ἀσελγείας τὸ πάθος,
 τῆ τ' πλεονεξίας ἀπειρεῖς) παγή· εἰ δὲ καὶ
 ταύτης κρείττων Φανείη, ἐτέρωθεν ἀναφύεται
 τὸ φθόνος τὸ βάραθρον. καὶ τὸ δὲ πάλιν
 ὑπερπηδήσει, τὸ θυμὸς τὸ δίκλιον δὴρῆσθ
 ἀποκείμνον. καὶ ἄλλας ἵμυρίας τοῖς ἀνθρώ-
 ποῖς ἴθνησι ποδοσερέας, ἀγεδύων εἰς ὄλε-
 θρον καὶ τὰ μὲν πάθη ἔσωμαίθη ὑπερβέν-
 τω ἐχθρῶ τῆς ψυχῆς τεκλιωμέναις ὑπὸ
 αὐτῶ μηχαναῖς. μόνον ἡ ὄνεσ ἐγρηγορώς πε-
 ελγίνεσαι, τῆ ἀεὶ τῶ θεῖα ῥοπή τῶ μηχανη-
 μάτων διαλύων τὴν ῥύμην τῆς ἀνθρωπείας
 δὴ ἐν φύσεως καὶ ὁ θαυμάσιον ὄσθ' μετὰ
 ῥῶν βασιλίδος, καὶ τῶ παθημάτων μέλα-
 χε καὶ τῶ δικαίω θυμῶ ἀμείβεται ἀπορογχο-
 μένη, ὡμὸν τε καὶ ἀδύνατον εἰργασαίτο πά-
 θη. ἐξὼ ἡ καὶ τὸ τῆς τῶν ἐντευξομένων
 ἀφελείας ἐνεκα. ἐ γὰρ μόνον κατήγορεύων ἐχθρῶ
 ἔθαυμασε βασιλίδος, ἀλλὰ καὶ δὴ φημίαν
 μνήμης ἀξιώσασθην.

A num hostis fraudes atque insidias evi-
 tare haudquaquam facile est. Nam
 sæpenumero, qui lascivæ morbum e-
 valit, avaritiæ laqueis capitur. Quod
 si hoc vitio superior exstiterit, aliunde
 invidiæ barathrum objicitur. Ac si forte
 hoc etiam transilierit, obvium offen-
 det laqueum iracundiæ. Alias præterea
 innumerabiles pedicas hominibus
 præterdit, quibus eos in exitium per-
 trahat. Et corporis quidem perturba-
 tiones, insidiarum quas animæ struit,
 adjutrices habet. Sola mens vigil ac so-
 bria victoriam assequitur, rerum divi-
 narum studio insidiarum impetum
 frangens. Admirandus igitur Im-
 perator cum naturæ humanæ particeps
 esset, humanas quoque passus est per-
 turbationes. Dumque jultæ iræ immo-
 derate indulget, crudele atq; iniquum
 facinus perpetravit. Quod quidem in
 gratiam atque utilitatem eorum, qui
 hæc lecturi sunt, commemorabo. Ne-
 que enim reprehensionem admirandi
 Imperatoris solum complectitur, sed e-
 jus quoque laudem, dignam in primis
 memoria.

Κεφ. ιζ.

Περί τῆ ἐν Θεσσαλονίῃ γενομένης σφαγῆς.

Θεσσαλονίκη πόλις ἐστὶ μεγάλη καὶ πολυ-
 ἀνθρώπων, εἰς μὲν τὸ μακεδόνων ἔθνος
 τελευτά, ἠεὶ μὲνη ἡ καὶ θεσσαλίας καὶ ἀχαιίας,
 καὶ μὲν τοῖς καὶ ἄλλων παμπολλῶν ἐθνῶν, ὅσα
 τῶν ἰλλυριῶν τὸν ὑπαρχον ἠγέμενον ἐχθρῶ. ἐν
 ταύτης ἀσεως ἡγεμονίας πινός, καλελυδωθη-
 σάν τε καὶ καλεσύρησαν τῶν ἀρχόντων πινός. ὁ
 ἡ βασιλεὺς ἐξαφθεῖς ὑπὸ τῶν ἀγγελθέντων,
 ὅτι ἠνεγκε ἔθυμῶ τὴν ὄρμην, ἐδὲ τῶ χα-
 λινῶ ἔλογισμῶ τὴν τῆς ῥύμην ἐκώλυσεν·
 ἀλλὰ τῶ τὴν ψῆφον ἐξενεγκεῖν τῆς πτω-
 είας ἐπέτρεψε. ταύτῃ τῇ τῶ ἐξεσίαν ἐκεί-
 νων λαβῶν, δια δὴ αὐτονομός τε καὶ τύραννος,
 τὸν δεσμὸν ἀπορήξας, καὶ ἔλογισμῶ δια-
 φυγῶν τὸν ζυγόν, ἀδικὰ ἐξίφη καὶ πάντων
 ἐγύμνωσε, καὶ τῶς ἀδύνας μὲ τῶν ὑπευθύνων
 κατέκλειεν. ἐπὶ αὖ γὰρ, ὡς φασιν, ἀνηρέθησαν
 χιλιάδες, καὶ κείσεως ἠγῆσα μὲνης, καὶ τῶν τῶ
 δευὰ ἐκείνα τελομηκότων καλακεθέντων,
 ἀλλ' ὡς ἐν ἀμῆτῳ πάντων ὁμῶ δὴ τὴν ἀσα-
 χύων καλατμηθέντων.

CAP. XVII.
 De hominum eade, que facta est Thes-
 salonica.

Thessalonica civitas est ampla, &
 incolarum multitudine abundans,
 sita quidem in Macedonum provincia:
 sed quæ caput est Thessaliæ & Achaiæ,
 & aliarum plurium provinciarum, quæ
 sunt sub administratione Præfecti præ-
 torio Illyrici. In hac urbe cum orta
 esset seditio, quidam ex Magistratibus
 obruti faxis, & per vicos tracti fuerant.
 Quibus nuntiatis inflammatus Impe-
 rator, iræ impetum non sustinuit, nec
 rationis freno animi furorem repressit:
 sed vindictæ arbitrium ei permisit.
 Qui hanc potestatem nactus, velut sui
 juris & impotens tyrannus, disruptis ha-
 benis excussoque rationis jugo, injustos
 gladios in omnes distinxit, & insontes
 cum noxiis promiscue trucidavit. Sep-
 tem enim hominum millia interfecta
 esse dicuntur, nullo prius habito judi-
 cio, nec sceleris illius auctoribus con-
 demnatis: sed cunctis simul, quasi spi-
 cis in messe defectis.

